

ročník IV.

středa 11. prosince 2024

foto Žaneta Lichtebergová Horáčková

Milí přátelé!

V těchto pošmourných dnech děkuju často Bohu, že mám střechu nad hlavou, ten malý pokojíček, kde je teplo a sucho.

I v každé druhé detektivce v televizi jde hrdinům o střechu nad hlavou, byť to bývají střechy nepoměrně větší, bojují o své statky, zámky, vily a paláce.

Všichni máme o ty své střechy strach.

A za oknem létají ptáci a ti takový strach neprožívají. A já jim závidím... 😊

V roce 2020 obdržela paní Štrynclová ocenění Mistr tradiční rukodělné výroby Libereckého kraje. V roce 2024 pak získala titul Nositel tradic lidových řemesel, který každoročně uděluje vynikajícím lidovým výrobcům ministr kultury České republiky. (MČRT)

≡ **ADVENTNÍ ZPÍVÁNÍ NA DLASKOVĚ STATKU**

14. prosince, 13.00–16:00

Předvánoční odpoledne s adventními písněmi a vyprávěním příběhů. Připomenutí tradičních obyčejů – odlévání olova, pouštění skořápkových lodiček, pečení a ochutnávka cukroví. Pro malé i velké horký čaj a svařené víno.

≡ **Kraj dokončil další Centrum odborného vzdělávání. Nového vybavení se dočkali v Turnově**

Centrum odborného vzdělávání (COV) Libereckého kraje zdravotnicko-sociální při Střeni zdravotnické škole v Turnově je dokončeno. Objekt se dočkal nové nástavby nad stávající třípodlažní budovou školy. Díky tomu tam vzniklo pět zcela nových učeben. Projekt vyšel na 56.446.704 korun, z toho dotace z evropských zdrojů bude činit 29 miliobů korun, což odpovídá 51,56 %.

„Jsem rád, že se nám podařilo dokončit další Centrum odborného vzdělávání. Bohužel se výstavba zpozdila o dva měsíce. Původní zhotovitel, firma B R E X, totiž kvůli insolvenční v létě stavbu přerušila. Museli jsme ji pak dokončit s jinými subdodavateli. Chtěl bych ale moc poděkovat za nasazení pracovníkům našeho krajského odboru investic a správy nemovitého majetku, kteří se na projektu v jeho složitém závěru výrazně podíleli,“ uvedl hejtman Martin Půta.

„Centrum odborného vzdělávání zdravotnicko-sociální v Turnově je dalším z příkladů propojení moderních prostorů s výukou a praxí. Žáci tam budou mít velice kvalitní zázemí, které jim pomůže získat co nejvíce zkušeností pro výkon budoucího povolání v nemocnicích a zdravotnicích zařízení nejen v našem regionu,“ doplnil Vladimír Richter, náměstek pro resort zdravotnictví.

„Celkové výdaje projektu činí 56.446.704,01 korun, původně předpokládaná částka byla ve výši 74.250.000 korun, takže jsme výrazně ušetřili.

„Projekt přinesl celkem pět nových učeben. Jedna bude sloužit pro výuku masáží, další pro první pomoc, dále tam žáci budou mít multimediální učebnu, učebnu pečovatelských a místnost pro počítače. Rekonstrukce se dočkaly také kabinety pro vyučující, ve škole vznikla odpočinková zóna a nové sociální zařízení,“ doplnila Jitka Skalická, radní pro resort školství a sportu.

Součástí stavební akce bylo také řešení rozvodů počítačové sítě, bezbariérovosti školy, únikové schodiště, hlavní a boční vchody do budovy, úprava zeleně v jejím okolí a v neposlední řadě také sjednocení vzhledu budovy po výstavbě dalšího podlaží včetně zateplení celé budovy.

/ Jan Mikulička, Liberecký kraj

OLBRAM ZOUBEK LADISLAV KAROUŠEK MILOSLAV MOUCHA JOSEF JÍRA
JAROSLAV KLÁPŠTĚ JAN ŠVANKMAJER VLADIMÍR VÉLA PAVEL ROUČKA
JASAN ZOUBEK MAGDALENA CUBROVÁ VLADIMÍR OTMAR JIŘÍ CHADIMA
OLDŘICH SMUTNÝ NATÁLIE ROUČKOVÁ LADISLAV WAGNER JAROSLAV KRÍŽ
JAROSLAV KRÁLÍK STANISLAV VAJCE JOSEF NĚMEC JAROSLAV DVOŘÁK
ZUZANA KADLECOVÁ JIŘÍ NEPASICKÝ JAROSLAVA SOLOVJEVOVÁ
MARTINA MELETZKÁ JOSEF VELČOVSKÝ VLADIMÍR KOMÁREK JAN KRISTOFORI
ZDENĚK VODIČKA RADEK ANDRLE ZDENĚK NETOPII WILFRIED PRAGLER

OBRAZY A SOCHY

PŘEDVÁNOČNÍ
PRODEJNÍ VÝSTAVA

galerie-maxiart.cz

Výstava bude otevřena od 6. prosince od 18:00 hodin.
Návštěvníci se mohou těšit na malé občerstvení, sklenku
vína a vánoční hudbu, která vytvoří příjemnou atmosféru.
Expozice bude přístupná až do 22. prosince 2024.

KONTAKT

GALERIE MAXIART
SKÁLOVA 88
511 01 TURNOV
TEL.: 605 153 723

OTEVÍRACÍ DOBA

PONDĚLÍ - ZAVŘENO
ÚTERÝ - PÁTEK - 10:00 - 12:00 A 14:00 - 17:00
SOBOTA - 9:00 - 12:00 HODIN

≡ Turnovské knihovní tipy:

čtvrtek 12. prosince od 17 hodin, pobočka na vlakovém nádraží v Turnově II

Knihovory: Markéta Pilátová

Markéta Pilátová je spisovatelka, novinářka a hispanistka. Píše pro dospělé i pro děti. Za své knihy získala ocenění Zlatá stuha a Cenu dětského srdce SUK a Cenu beProud. Třikrát byla nominována na cenu Magnesia Litera a Cenu Josefa Škvoreckého. Dvě její dětské knihy byly zařazeny do prestižního mezinárodního katalogu The White Raven i do českého katalogu Nejlepší knihy dětem. Překládá ze španělštiny a portugalštiny. Její romány byly přeloženy do dvanácti světových jazyků. Když zrovna knihy nepíše, předčítá z nich českým i zahraničním čtenářům v knihovnách, ve školách a na festivalech. K nám přijede představit především její dvě poslední knihy: Arnoštova cesta (2023) a Holčička ze známky (2024).

turnovsko

PRACKOV, MÍROVÁ p/K –

 1919
2024

105 let
Kaple Panny Marie na Prackově

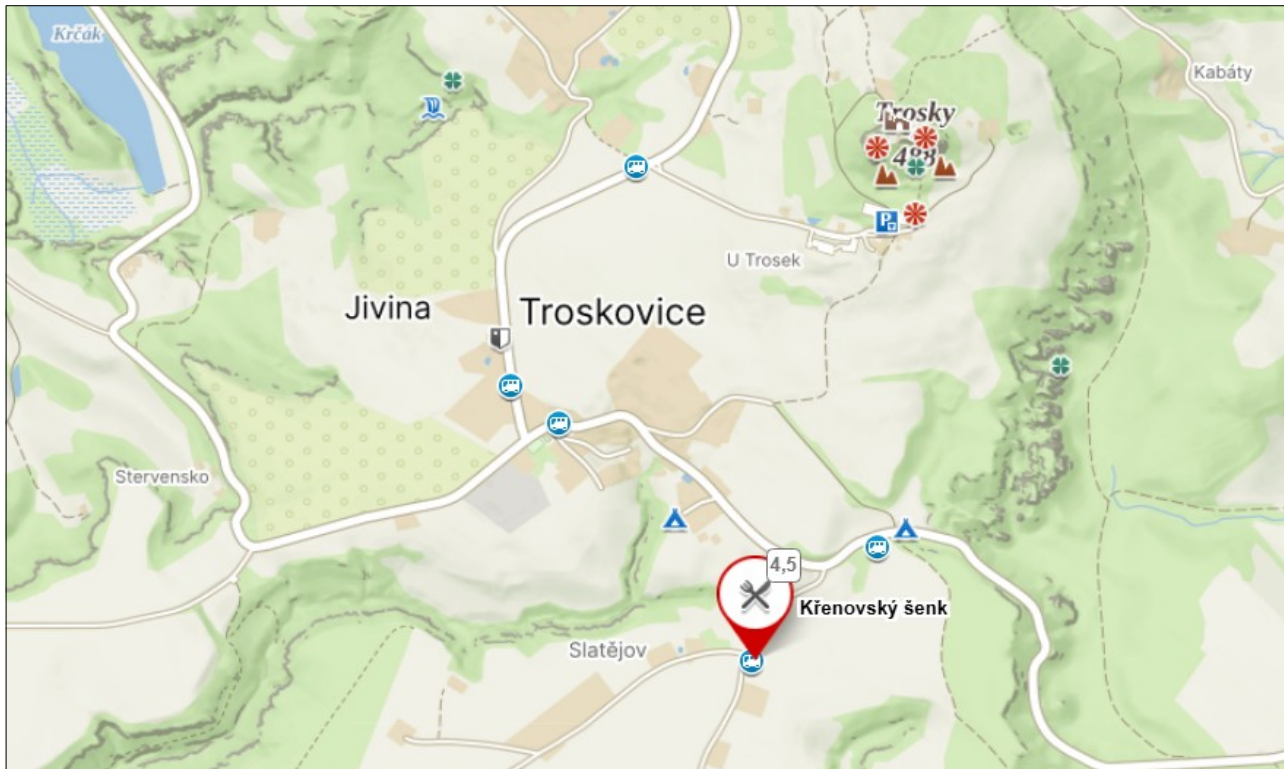
Stříbrná neděle 15. prosince 2024
od 14 hodin v Prackově:

XIV. Vánoční koledování
u Kaple Panny Marie

Vánoční zpívání
se Skauty z Turnova.

KŘENOVY, TROSKOVICE – Karel Škrabal na fejbůčku informoval, že je k pronájmu Křenovský šenk. Popravdě, ani jsem neměl tušení, že taková hospůdka v Troskovicích existuje...

TURNOV - ÚLIBICE – Práce na přípravě stavby silnice I/35 mezi Turnovem a Úlibicemi pokračují podle plánovaného harmonogramu

Ředitelství silnic a dálnic intenzivně pracuje na realizaci přípravných prací pro povolení stavebního záměru silnice I/35 mezi Turnovem a Úlibicemi.

V listopadu proběhla na Ministerstvu dopravy společná schůze zástupců ŘSD, Libereckého kraje a města Turnov, kde ministr dopravy jednoznačně potvrdil vedení trasy ve variantě E12.

Všichni projektanti budou vycházet ze zpracované Technické studie I/35 Turnov – Úlibice z března 2023, která rozpracovala tzv. variantu E12. Tato varianta je navržena jako kombinace dvou šířkových uspořádání budoucí komunikace. Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD) ve snaze vyjít vstříc požadavkům samospráv akceptovalo v rámci technických možností v začátku úseku maximální „zapuštění“ stavby v terénu a bude respektovat dohled vybraného konzultanta na minimalizaci dopadů stavby na krajinný ráz a veškeré podněty v maximální možné míře zpracovávat do projektu.

Úsek budoucí silnice je rozdělen na čtyři samostatné stavby a na všech se pracuje ve vzájemné koordinaci. Začátek úseku tvoří stavba I/35 MÚK Ohrazenice, následuje stavba I/35 Ohrazenice – Valdštejsko, I/35 Valdštejsko – Čímyšl včetně přivaděče Zelený Háj a končí se stavbou I/35 Čímyšl – Úlibice. Všechny úseky jsou geodeticky zaměřeny. Na úseku I/35 MÚK Ohrazenice byl dokončen podrobný geotechnický průzkum a začaly projekční práce pro dokumentaci k povolení stavebního záměru. U všech zbylých úseků je znám zhotovitel podrobného geotechnického průzkumu, který nyní probíhá a zhotovitelé projektové dokumentace k povolení stavebního záměru vzejdou ze soutěže začátkem roku 2025.

Mezi MÚK Ohrazenice a MÚK Žernov je navržena čtyřproudová směrově dělená komunikace, jejíž délka činí přibližně 11,8 km. K tomuto řešení přispěla hlavně skutečnost existence tunelů na trase. Jelikož tunely v tříproudovém uspořádání jsou z pohledu dopravy, údržby, ale zejména bezpečnosti provozu nevhodné řešení.

Zbývající úsek mezi MÚK Žernov a MÚK Úlibice je navržen v uspořádání 2+1, tedy tříproudová komunikace v délce asi 21,4 km. Návrhová rychlost obou částí je 110 km/hod.

Celá tato varianta prokázala ekonomickou efektivitu s ohledem na předpoklad zprovoznění stavby po roce 2030 a je v souladu se schválenou kategorizací silnic a dálnic do roku 2050, stanoviskem EIA a s územně plánovacími dokumenty Libereckého a Královéhradeckého kraje.

(Ředitelství silnic a dálnic)

lomnicko

KOŠTÁLOV – VÁNOČNÍ KONCERT PĚVECKÉHO SBORU JIZERKA

15/12 od 17.00 v kostele sv Jakuba

Pěvecký sbor Jizerka Semily společně se svým smíšeným sborem a sbormistry srdečně zve na tradiční vánoční koncert. Posluchači se mohou těšit na vánočně laděný program složený z písní českých i zahraničních autorů.

semily

✂️ Od 15.12.2024 bude v Semilech pokračovat rekonstrukce mostu přes řeku Jizeru. Autobusy veřejné dopravy na linkách 505, 541, 720, 861, 951, 952, 954, 960 budou jezdit podle výlukových jízdnic řádů.

Autobusy na lince 960 budou od 15. 12. 2024 jezdit po své obvyklé trase přes Háje nad Jizerou. Uzavírka v Benešově u Semil bude po dobu zimního období přerušena.

Zároveň upozorňujeme, že od 15. 12. 2024 bude zrušeno autobusové nádraží v Semilech (zastávka „Semily,aut,nádr.“) a bude nahrazeno nově vybudovanou zastávkou u vlakového nádraží „Semily, Terminál“, která zároveň nahrazuje i zastávku „Semily,žel.st.“

Výlukové jízdnic řády naleznete na stránkách IDOLu.

✂️ Semily počítají pro příští rok s příjmy bezmála 291 milionů korun, výdaje budou ještě téměř o 34 milionů vyšší. Hlavním důvodem jsou investice, do nichž dá město přes 93 milionů korun. Rozpočet dnes schválili zastupitelé, schodek rozpočtu pokryje radnice penězi na svých účtech. Zastupitelstvo už letos kvůli

investicím schválilo přijetí třicetimilionového úvěru, čerpat ho ale město nemuselo a ani v příštím roce se s tím nepočítá, řekla starostka Lena Mlejnková. (Genus)

‖ Město obnovuje drobné kulturní památky

Vedle velkých investičních akcí a oprav městských budov, komunikací atd. nezapomíná město Semily ani na drobné kulturní památky. Snahou je každoročně zrestaurovat alespoň jednu sochu, křížek, pomník. Z posledních let jmenujme restaurování Šmídova kříže na Bořkově, kříž Fr. Preisslera z Příkrého, očistou prošla socha Dr. Riegra na náměstí, v loňském roce byla provedena velká oprava pramene A. Staška na Riegrově stezce vč. navrácení nápisu na kašnu, který desetiletí chyběl, a byla restaurována a zpět na Riegrovo náměstí navrácena socha sv. Václava.

V tom letošním to byla kašna se sochou svatého Václava pod Koštofrankem, a to u příležitosti 130 výročí osazení kašny sochou světce (1894). Samotná kašna pochází z roku 1857. Bohužel socha sv. Václava byla v minulosti opakovaně poničena vandaly a tak v letošním roce proběhla její „velká oprava“ vč. navrácení některých chybějících prvků a obnovy nápisu. Zároveň proběhla výrazná revitalizace okolní zeleně a zdravotně bezpečností ošetření dubu nad kašnou.

Vzhledem k tomu, že se jedná o kulturní památku, bylo třeba před započítím restaurátorských prací získat souhlas orgánu Státní památkové péče, přičemž samotné práce provedl akreditovaný restaurátor Pavel Roleček. Kašna jako celek je sestavena z velikého množství žulových bloků, které tvoří opěrné zdi. Spárování těchto bloků bylo dožilé, popraskané a z velké části chybělo. Pilíř i socha sv. Václava byly povrchově znečištěny silně fixovanými prachovými depozity a napadeny biologickými činiteli. V místě plintu sochy sv. Václava byly nevhodně přibetonovány kamenné hranoly, které byly popraskané a částečně zakrývaly sekaný nápis „Věnuje V. Zákoutský“.

Chybějícím prvkem byl křížek ve vrcholu svatováclavské knížecí čapky. Zábradlí z lešeninové trubky bylo nahrazeno nově kovaným zábradlím včetně zdobných držáků, byla zrekonstruována vrchní část pravého zdobeného sloupku a místo popraskaného a nevzhledného betonu byly položeny nové žulové krycí desky na boční opěrné zdi.

V rámci ošetření dubu letního byly odstraněny staré statické vazby, odstraněno velké množství proschlých větví a provedeny nové bezpečností statické vazby podkladnicové stabilizující kosterní větve. Štěpka z větví byla rozhrnuta pod korunou stromu kvůli navrácení živin a snížení výparu z půdy. Práce provedla společnost Opap.

Proměnou prošlo i okolí kašny a cesty pro pěší (tzv. blesk) vedoucí kolem kašny z Jílovecké do Benešovské ulice. Bylo pokáceno 11 starých, nakloněných a nemocných (částečně prohnílených) stromů, následně byl upraven terén a provedena výsadba jak nových stromů a keřů, tak okrasných travin, cibulovin a vedle kašny byl nově vysázen živý plůtek ze zimotrásu. Záhony byly

zamulčovány a dozdobeny např. okrasnými kameny. Zahradnické práce provedla firma Ing. Roman Špidlen. Cena všech prací dosáhla téměř 360 tisíc korun.

/ Lenka Soukupová, *Semilské noviny*

≡ Semilské kulturní tipy:

SLYŠTE, JAKÁ RADOST

11/12 v 17.00 v muzeu

Krkonošské Vánoce během staletí získaly velikou osobitost a poezii. Přijďte si přiblížit a vytvořit pravou krkonošskou vánoční náladu s Janem Luštincem, historikem a bývalým ředitelem Krkonošského muzea v Jilemnici.

Vstupné: 100 Kč.

MATĚJ A ŠTĚPÁN RAKOVI

16/12 od 19 hodin v Golfu

Štěpán Rak - kytara, Jan-Matěj Rak - kytara / Rok české hudby Třetí koncert 68. sezóny KPH. Koncertní projekt „Rak a Rak“ je ojedinělou příležitostí k nejrozmanitějším a netradičním hudebním výletům.

Vstupenky v prodeji před koncertem. Vstupné: 290 / studenti senioři 200 Kč.

železnobrodsko

KRÁSNÁ, PĚNČÍN – Výstava Ze Mě v Kittelově muzeu

Téměř do poloviny ledna je v kavárně Kittelova domu výstava obrazů Marie Staňkové s názvem Ze Mě.

Autorka žijící v Podkrkonoší (Paseky nad Jizerou) pochází původně z Turnova. Podle svých slov maluje ráda už od malička. „Od pěti let jsem malovala ptáčky s ušima. Trochu se mi smáli, nicméně pro mě byl ptáček bez uší nepřijatelný, jak by přeci slyšel,“ s humorem sobě vlastním říká Marie a dodává:

„Tvorba a malování u mě dosáhla vyššího rozměru, když jsem začala pracovat jako speciální terapeut a ergoterapeut v hospicové péči. Poznala jsem, jak ozdravné a uklidňující jsou účinky, které mohou ruce poskytnout, jak se krásně dokážou propojit se srdcem a hlavou.“

ŽELEZNÝ BROD – Cestovatelské přednášky:

16. 12. Michal Černý: Thajsko, země nejen dobrého jídla

Thajsko je známé bezesporu hlavně díky své všudypřítomné výtečné kuchyni, masážím a pěknému koupání. My jsme však naši výpravu do Thajska pojali i s dalšími, hlavně potápěčskými cíli, a vydali se na pětidenní plavbu po Andamanském moři až k hranicím Barmy. Cestou jsme se potápěli na nejzajímavějších lokalitách v rezervaci Similanských a Surinských ostrovů a nevynechali jsme ani Richelieu Rock, který je uváděn mezi TOP 10 světovými potápěčskými destinacemi. To, co je zde pod vodou k vidění, překvapí a nadchne i velmi zkušené potápěče. Ani tentokrát to samozřejmě nebude jen o potápění. Podíváme se na zajímavosti v okolí Phuketu, koukneme se na slavnou pláž ze stejnojmenného filmu s Leonardem DiCapriem a navštívíme také sloní ekofarmu, která je vlastně takovým domovem důchodců pro slony, kteří celý život těžce pracovali.

Do svých diářů si запиšte data na všechny jarní přednášky:

13. 1. Tomáš Štěpán: Kanada

27. 1. David Hainhall: Chamonix a Mt. Blanc

10. 2. Pavel Chlum a Petr Kvarda: Blízký východ a památky UNESCO

Přednášky se konají v kině vždy od 18 hodin. Vstupné je 50 Kč.

ŽELEZNÝ BROD – Divadelní nabídka

12. 12. od 19 hodin Evropské koledy na poušti aneb II. Adventní koncert (pořádá ZUŠ Železný Brod)

14. 12. od 17 hodin Sluha dvou pánů (Divadlo bez debat Praha) – Hra z úzkého rodinného prostředí, kde jsou hlavní události zásnuby, které komplikuje sluha Truffaldino, mazaný a přihlouplý zároveň. Rozehrává komedii záměn a nedorozumění, poháněn svým věčným hladem, skrze nečekané peripetie až ke šťastnému konci. Vstupné 150 Kč.

ŽELEZNÝ BROD – Muzeum a galerie DETESK zve:

David Mazanec / META (od 13. 12.)

Ve čtvrtek 12. prosince bude vernisáží zahájena výstava malíře, grafika, výtvarníka Davida Mazance.

Autor se narodil v roce 1988 v Jablonci nad Nisou, školní léta prožil v Železném Brodě. Tady v období 2004–2008 navštěvoval Střední uměleckoprůmyslovou školu sklářskou, ateliér malby pod vedením Jiřího Kučery.

V letech 2008–2013 mu útočiště poskytla Fakulta umění Ostravské univerzity, konkrétně ateliér profesora Daniela Balabána. V rámci vysokoškolského studia absolvoval roční pobyt na univerzitě ve španělské Granadě.

Vedle převažující malířské tvorby nabídne výstava pohled i do dalších oblastí autorova uměleckého záběru. Jedná se například o šperky nebo objekty, k jejichž realizaci využívá škálu materiálů, dřevo, akryl nebo sklo. V současné době žije v Praze.

David
Mazanec

13. 12. – 16. 3.
2024 2025

MUZEUM A GALERIE DETESK
otevířeno denně 9 – 17 h
Náměstí 3. května 20
Železný Brod
galerie.detesk.cz

VERNISÁŽ
12. prosince od 18 hodin

ZÁSADA –

Římskokatolická farnost Držkov vyhlašuje

**VEŘEJNOU SBÍRKU NA OPRAVU
KAPLE SVATÉHO PROKOPA
V ZÁSADĚ.**

Transparentní účet 271475673/0600
vedený u Moneta Money Bank.

Za Vaše příspěvky děkujeme.

ŽELEZNÝ BROD – čtvrtek 12. 12. v 19.00 v Městském divadle Železný Brod **Evropské koledy na Poušti**

Kostelíckový vokálně-instrumentální soubor – v rámci koncertu proběhne slavnostní křest CD. Na tomto koncertě vás zveme na hudební vánoční cestu do některých koutů Evropy. Při něm slavnostně uvedeme do života nahrávku evropských koled, které byly zpívány v letech 2015–22 při koledování Na Poušti.

jičín

VALDŠTEJNSKÁ LODŽIE – V Lodžii opět ožije betlémský příběh

V prosinci se ve Valdštejnské lodžii znovu chystá netradiční adventní akce pro celou rodinu Divovánoce. Bude se konat **v sobotu 14. 12.** a nabídne nejen divadelní program, koncerty a rukodělné dílny, ale především Divobetlém, kde Valdštejnské imaginárium spolu se spřízněnými umělci ožíví netradiční formou vánoční příběh o putování do Betléma. (Valdštejnské imaginárium)

ŽELEZNICE –

Vlastivědné muzeum a galerie v Železnici
Muzejní 181, 507 13 Železnice
732 836 309, muzeum@zeleznice.net, www.muzeumzeleznici.cz

ČAS VÁNOC A ANDĚLŮ

Vánoční výstava vitráží Dariny Ruskové Neuwirthové.

5. 12. 2024 – 10. 1. 2025

Andělská vernisáž na Mikuláše se koná 5. prosince od 17 hodin.
Úvodní slovo: Zdeňka Breuerová, galeristka muzea. Ukázka výroby vitráží v podání autorky Dariny Ruskové Neuwirthové. Hudební program: Tereza Drahoňovská a Nela Vojtěchová, žákyně ZUŠ Lomnice nad Popelkou (klavír).

Barevné, vánočně laděné vitrážové skvosty autorky z Polouvsí (Ruskovi.cz) rozzáří v adventním a vánočním čase nejen muzejní prostory, ale i duši návštěvníků. Potěší i drobné předměty ke koupi jako originální dárek pro vaše blízké (menší vitráže, tiffany lampy, hodiny, šperky aj.).

Otevírací doba: út–pá 9–12 a 13–16:30 hodin (do 20. 12. a od 2. 1.), 24. 12. 13–14, 26., 27. a 31. 12. 13–17 hodin.

SYCHROV – Prohlídky hradů a zámků mají nyní vánoční kouzlo – interiéry jsou nazdobené, provoněné vůní jehličí, cukroví i sušeného ovoce. Návštěvníci vidí nazdobené stromky i stromy úctyhodných rozměrů a dárky, někde zabalené, aby fantazie pracovala, někde nezabalené, protože zvyk balení dárků je poměrně nový.

Adventní prohlídky, doplněné o výklad tradic v době adventní i vánoční, nabízí nyní na Hrádku u Nechanic, na zámku v Náchodě a v Opočně, na Liberecku na Sychrově, Zákupech a na hradě Grabštejn, na Pardubicku jsou nazdobeny zámky Slatiňany a Litomyšl.

Kult vánočního stromku byl na rakouském panovnickém dvoře přijat oficiálně v roce 1816 za vlády císaře Františka I. Do Čech se tradice vánočních stromků dostala ještě o několik let dříve, v roce 1812, a to do rodiny ředitele stavovského divadla Jana Karla Liebicha, který slavnostně nazdobil vzrostlý smrk ve svém zámečku v pražské Libni jako překvapení pro své hosty z řad pražské smetánky. Zavedení tradice stromečků do běžných domácností probíhalo postupně až do poloviny 19. století. Stromky bývaly zpočátku zavěšovány ke stropu a zdobily se sladkým pečivem, jablky, ořechy, sušenými švestkami nebo hrozkami.

Návštěvníci se zajímají také o stravování šlechty během Vánoc. „Vánoční tabule aristokratické i lidové kuchyně se samozřejmě lišily, ale ani šlechta v 19. století na Štědrý den nehodovala nijak okázale, neboť se přísně dodržoval půst, aby lidé mohli podle tradice večer spatřit zlaté prasátko. V menu šlechtických rodin pro období vánočních svátků se nacházel například předkrm v podobě placiček s kaviárem, ústřic nebo filetů z uzeného lososa s koprem; z ryb nechyběl vařený candát či kapr s křenem a ovocem. Smažený kapr se poprvé objevil v kuchařce Magdalény Dobromily Rettigové z 2. poloviny 19. století, ale zavedení této tradice se váže spíše do období po vzniku Československa. Daleko běžnějším pokrmem býval kapr načerno známý již ve středověké kuchyni. Na dnešní zvyklosti se upravoval netradičně - nasladko se silně kořeněnou tmavou omáčkou, pro jejíž přípravu se používal perník, med, sušené ovoce, pivo a víno. Další oblíbenou variací býval kapr namodro uložený v aspiku z telecích nožiček a ozdobený

kvítky z vyskládaných koleček mrkve a pórku“, vysvětlil Miloš Kadlec, ředitel ÚPS na Sychrově.

V aristokratických kruzích se podávaly například i pečené telecí ledvinky s makaróny, květáková polévka, rizoto s raky či pstruh s holandskou omáčkou. Jako sladká tečka se na šlechtický stůl servíroval pudink, lívance s rybízovou zavařeninou a strouhaným tvarohem či velmi oblíbený jablečný závin.

Zajímavostí je, že vánoční dárky se nebalily, byly volně položené pod stromečkem a nebylo jich nijak mnoho – v aristokratických kruzích knihy, ale také podobizny členů rodiny, psací či kuřácké potřeby, pro dámy šperky nebo drobné kusy nábytku, pro děti většinou dárky praktické, jako bylo oblečení, obuv, knihy, ale třeba také sáňky.

Konkrétní zvyky dané aristokratické rodiny se dozvíte během adventních a vánočních prohlídek zvoleného hradu či zámku.

Do 15. prosince se adventní prohlídky konají na zámku Hrádek u Nechanic, a to jak přes den, tak v pátek i v podvečer, soboty zde patří vánočním koncertům.

Do 15. prosince je otevřený také zámek Náchod, který nabízí adventní prohlídky s výkladem o tom, jak se slavily Vánoce na zámku v 19. století.

Prohlídky jsou zde o víkendech, pro školy a objednané skupiny i ve všední dny.

Do 15. prosince je o víkendech otevřen i zámek Opočno, i zde je nabídka pátečních večerních prohlídek. Opočenský zámek bude otevřen i mezi svátky – 29. a 30. prosince.

Adventní a vánoční prohlídky jsou v současné nabídce zámku Sychrov, který je otevřen denně, zavřeno bude pouze 24.-26. 12. Od 27. prosince do 5. ledna bude možnost projít si nazdobený zámek pouze za asistence kustodů, volně. Také na celoročně zpřístupněném zámku Zákupy probíhají adventní prohlídky, na 7. prosinec je zde nachystána speciální Mikulášská prohlídka – provázet budou andělé a dětské účastníky čeká nadílka. Zámek Zákupy zůstane otevřen i na Štědrý den a právě v tento den budou adventní prohlídky zámku nahrazeny prohlídkami pod názvem Císařské Vánoce - změní se nejenom interiéry, které návštěvník uvidí, ale také výzdoba a průvodcovské slovo. Tyto prohlídky budou na zákupském zámku nabízeny do 5. ledna. O víkendu 7.-8.12. proběhnou Vánoce také na hradě Grabštejn – připraveny jsou hrané prohlídky hradu s vánoční tematikou, dětské dílničky, stezka kolem hradu a také vánoční koncert v kapli svaté Barbory.

Na Pardubicku jsou provoněné a nazdobené interiéry na zámku Litomyšl, součástí prohlídky je také zámecká kaple s vyřezávaným lidovým betlémem. Průvodci zde budou hovořit o tom, jak probíhaly Vánoce nejenom na litomyšlském zámku, ale i na císařském dvoře a zda šlechta během Vánoc myslela i na sloužící. 21. a 22. 12. ožije zámecká kuchyně a návštěvníci ochutnají vybrané dobroty. Adventní a vánoční prohlídky jsou také ve Slatiňanech, i zde je součástí prohlídek zastavení v zámecké kuchyni. Vánoční prohlídky na zámku Slatiňany budou nabízeny do 5. ledna, následně budou nahrazeny prohlídkami Zimního okruhu, na Litomyšli bude vánoční výzdoba po celý leden.

Vánoční koncerty jsou připraveny na 7. prosince na hradě Grabštejn, 26. prosince na Sychrově, 7. a 14. prosince na Hrádku u Nechanic, na 14. prosince v ratibořickém zámku a 15. prosince na Kuksu-

/ Lucie Bidlasová, NPÚ – ÚPS na Sychrově; foto: FB SZ Sychrov

LIBEREC – Jednání Libereckého kraje o odkoupení horského hotelu a vysílače Ještěd od Českých radiokomunikací budou pokračovat i v příštím roce. O podmínkách a ceně by mělo být jasno do konce března, řekl hejtman Martin Půta. (Genus)

výtvarno

≡ Novinky v expozicích na Pražském hradě

Národní galerie Praha zve na novou část stálé expozice ve Schwarzenberském paláci. Je nazvaná Baroko v Čechách. Ve Šternberském paláci budou moci nově návštěvníci obdivovat i díla Francisca Goyi nebo Franse Halse.

Ve třech přízemních sálech Schwarzenberského paláce prezentuje Národní galerie Praha nyní přes čtyřicet děl, která vznikla v 17. a 18. století na území Čech. Například po padesáti letech mají návštěvníci možnost prohlédnout si

Schwarzenberský palác, foto Tomáš Slavík

znovu objevené dílo Karla Škréty zapůjčené do nové expozice ze soukromé sbírky. K vidění jsou také díla Petra Brandla či významných sochařů období baroka Ferdinanda Maxmiliána Brokofa a Matyáše Bernarda Brauna.

Dílní změny ve sbírkové expozici Staří mistři II. návštěvníky čekají také ve Šternberském paláci. Nyní tam najdete díla významných evropských malířů Francisca Goyi a Franse Halse, jehož dílo se v půlce listopadu vrátí z výstavy věnované tomuto umělci v Berlíně. Naopak obraz malířky Rachel Ruysch Národní galerie Praha zapůjčuje na vůbec první výstavu věnovanou této umělkyni do mnichovské Alte Pinakothek, a posléze ji publikum uvidí na připravované výstavě Ženy – mistryně – umělkyně 1300–1900 ve Valdštejnské jízdárně na jaře roku 2025.

NGP také spouští novou variantu vstupného pro oba výše zmíněné paláce na Pražském hradě – od nynějška lze v pokladnách koupit společnou vstupenku do obou míst s expozicemi Staří mistři za 300 Kč (oproti dosavadním dvěma vstupenkám za 180 a 250 Kč).

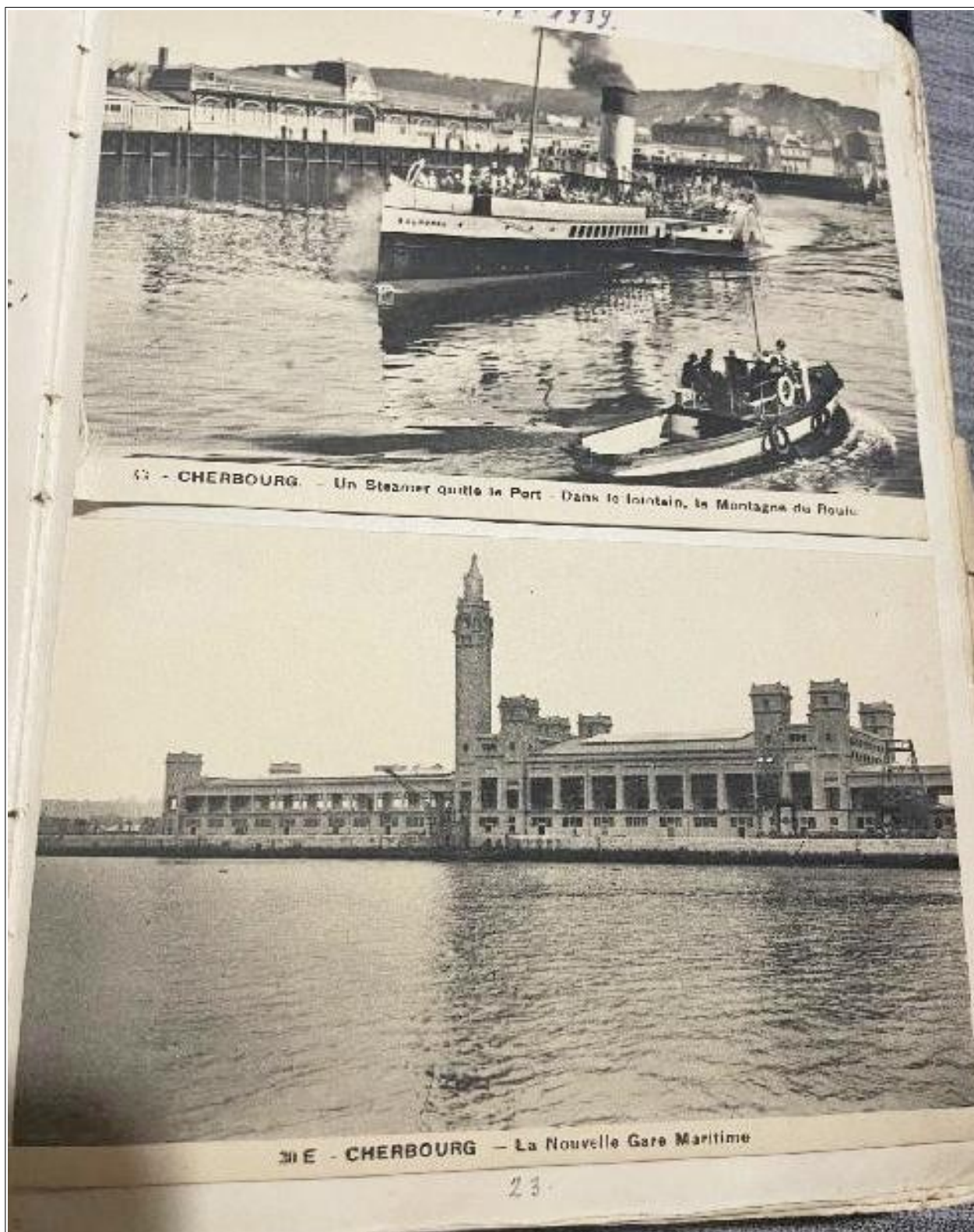
≡ Jiří Košťál / sorry

Plním slib a budu posílat obsah válečných deníků mého strýce, nočního stíhače
RAF gen. Vlastimila Veselého.

Letu zdar!

/ Jaroslav Veselý

Louisei kpt. Kurlits, kapitanen
 krdi Batary.

26/V. 1939.

PARC ZOOLOGIQUE
 DU BOIS DE VINCENNES
 PARIS

Photographie
 Roumanie de Venise
 Vegetal, X^{II}

que pour
 Methepele
 Kani

375. - Gibbon indo-chinois à favoris blancs.

Reproduction Inter
 Photo et Impression Pellograure Dringier Freres.

2/V. 1939.

15

Spores "Kozai"
 Zicim
 Allemagne - Droschke
 Reunboune "u Ledu"

CHERBOURG

26/5

FRANCIE

Le 12 h. à Cherbourg, heb
jeune bouquet (Pochard & Pochard
& fleur. herb.)

Le 12 h. à Cherbourg.

Louise & Louis, Ba-tou-ry - Zdar
Baron formalis - jlk Bures (+ 23/5 59.)
No. unbrisa famille de jntam
& jntam jntam jntam
Aktion de Paris. Zil. a jntam
de un. ligne?

I Honga no jntam Cher-
bourg. I Honga - na hane &
hane d'herb.

V 6 hodie objet de Paris.
(Zig. no. jntam lare' jntam, jntam, plus
dolytho.) O jntam Paris.

